Kihívások és lehetőségek a fenntarthatóság kapcsán, biztosítási fókusszal

XVI. AIDA Budapest Biztosítási Kollokvium
2022. november 25. Ensana Thermal Hotel, Margitsziget

Lencsés Katalin

MABISZ
Magyar Biztosítók Szövetsége

Megfelelés az összetett jogszabályi elvárásoknak.

Biztosító, mint intézményi befektető hogyan tudja segíteni a fenntarthatósági célokat.

Biztosító, mint kockázatvállaló, hogyan tudja segíteni a fenntarthatósági célokat.

Biztosító, mint befektetési célpont, mennyire „értékes” a fentiek fényében.

FENNTARTHATÓSÁG - HOGYAN?

A gazdaság átállítása sikeres klímaátmeneti pályára **technológiai, szabályozási, finanszírozási és fogyasztói magatartásbeli változások egyidejű elindításával**.

Rendszerszintű adaptáció szükséges.

Mi jelent ez a pénzügyi szolgáltatók vonatkozásában?

Hosszabb távú befektetések esetében az évtizedes távlat az igazán érdekes. Mely iparágaktól várhatjuk pl. a nyugdíjmegtakarításaink értékállóságát a klímaátmenet során?

Ezt lássa a befektető! A kapcsolódó szempontokat be kell építeni a pénzügyi szolgáltatók folyamataiba*: vállalatirányítás, befeketések értékelése, ügyféltájékoztatás, értékesítés.*

Érintett területek

Valódi crossover szabályozás

Kockázatelbírálás

Befektetések /Szolvencia

Üzletmenet/ Ügyféltájékoztatás

Üzleti jelentések

A közös iparági felkészülés MABISZ keretek között az Életbiztosítási tagozaton belül alakult 5 munkacsoportban folyik az érintett területek bevonásával. A termék-specifikus kérdéseket pedig az egyes szakmai tagozatok vitatják meg. A nyitott kérdéseket az MNB-nek is elküldtük.

Feladatok, határidők

Taxonómia Rendelet (TR)

Mindennek az alapja az ESG definíciók megadásával. Értelmezése **folyamatos**, ahogy bővül a TR.

SFDR (Közzétételi Rendelet)

Fenti definíciós rendszer mentén az ESG közzétételi és tájékoztatási kötelezettségek megállapítása.

2021. márciustól *folyamatosan,*

2023*-tól bővülő tartalommal*

NFRD/CSDR

Adathiány kezelésére vállalati közzététel.

2022*-től két lépésben,*

2024*-től teljes körűen*

+

IDD /SII módosítások

ESG szempontok beépítése az értékesítés folyamatába és a vállalatirányításba.

2022. augusztus 2.

Fokozatos alkalmazás, részben az adatelérési problémák miatt, részben a folyamatosan születő jogszabályok miatt.

Új betűszavakkal és fogalmakkal is meg kell ismerkedni

világoszöld / sötétzöld termék

ESG

Taxonómia-igazítható, Taxonómia-igazodó

TR5 / TR6 termék

PAI

SFDR, SFDR8/ SFDR9 termék

DNSH

Zöld KPI

Két legfontosabb (új) jogszabály

- **Taxonómia rendelet** (**TR**) – ESG fogalmak definiálása
- **SFDR rendelet** – pénzügyi szolgáltatók ESG közzétételi, tájékoztatási kötelezettségeit rögzíti

FONTOS!

- Mindkettő rendeleti formában született, közvetlen alkalmazás. *EU tanul a korábbi hibáiból.*
- Horizontális szabályozás (*minden pénzügyi szolgáltatóra ugyanaz*).
- Mindkettőt második szintű szabályok egészítik ki (L1 és L2).

1. Taxonómia Rendelet

- Cél → *egységes definíciós rendszer megteremtése*
- Fenntarthatónak tekintett gazdasági tevékenység definíciója az **ESG** szempontok mentén.

  „E” – környezeti célok – ***Időben prioritást kapott***

  „S” – társadalmi szempontok

  „G” – (vállalat)irányítás

(1) Mi a fenntartható tevékenység a TR definíciója szerint?

- Nevesített környezeti célok (6) legalább egyikét ***jelentősen támogatja*** és a többi célt ***sem sérti jelentősen*** (ez utóbbi a **DNSH** kritérium).
- Az adott gazdasági tevékenységet a ***minimális biztosítékokkal*** összhangban végzik (ENSZ, OECD elvárások az emberi jogok és a vállalatirányítási gyakorlat terén).
- Rögzítésre kerültek már az adott gazdasági tevékenység ***technikai vizsgálati kritériumai***.

Még csak a gazdasági tevékenységek egy körére elérhetőek a technikai vizsgálati kritériumok. Amennyiben az adott gazdasági tevékenység(be történő befektetés) nem felel meg pontosan a TR fenti specifikációnak (főleg az utolsó pont vonatkozásában), de azt fenntarthatónak gondolja a pénzügyi szolgáltató, akkor külön vizsgálat és magyarázat szükséges az ügyféltájékoztatás során.

(1) TR vs SFDR

A két jogszabály kategóriái nem fedik le teljesen egymást

NO greenwashing!

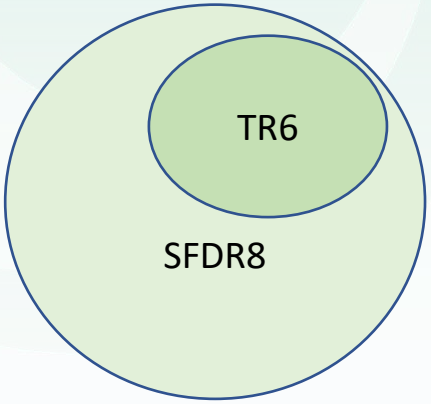

világoszöld besorolás;
környezeti vagy társadalmi jellegzetességek előmozdítása

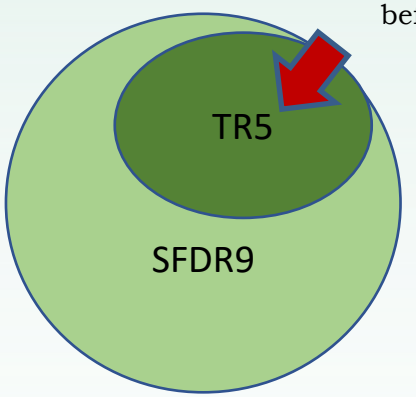

sötétzöld besorolás;
fenntartható célú

TR5 és TR6 szerinti befektetések elkülönült azonosítása szükséges az ügyféltájékoztatóban.

(1) További TR fogalmak, melyekkel meg kell barátkozni

Előzőből következnek további kategóriák, melyekre a közzétételi/tájékoztatási kötelezettségek kapcsán figyelemmel kell lenni, tehát nem csak elméleti elkülönítésről van szó.

- **TR-igazítható** (*TR-eligible*) és nem igazítható
- **TR-igazodó** (*TR-aligned*)és nem-igazodó

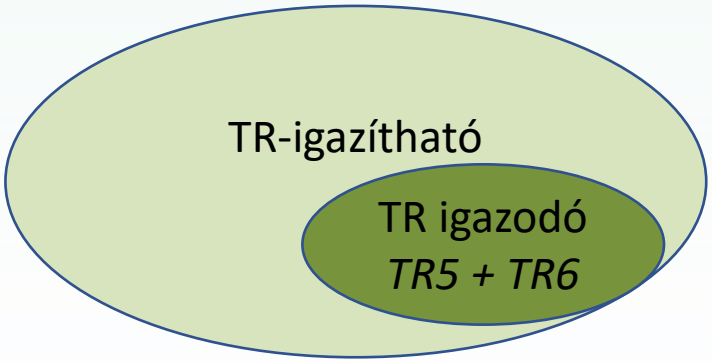

Részlet az ügyféltájékoztatóból, amit 2023-tól kell alkalmazni;
„**világoszöld**” termék

The two graphs below show in green the minimum percentage of investments that are aligned with the EU Taxonomy. As there is no appropriate methodology to determine the Taxonomy-alignment of sovereign bonds*, the first graph shows the Taxonomy alignment in relation to all the investments of the financial product including sovereign bonds, while the second graph shows the Taxonomy alignment only in relation to the investments of the financial product other than sovereign bonds.

[only include in the graphs the figures for Taxonomy aligned fossil gas and/or nuclear energy as well as the corresponding legend and the explanatory text in the left hand margin if the financial product makes investments in fossil gas and/or nuclear energy]

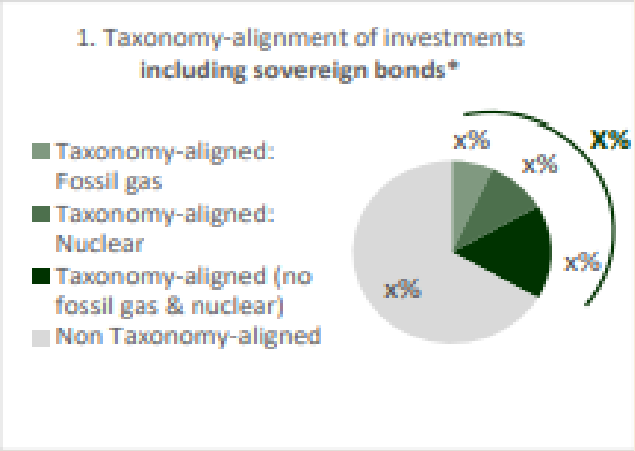

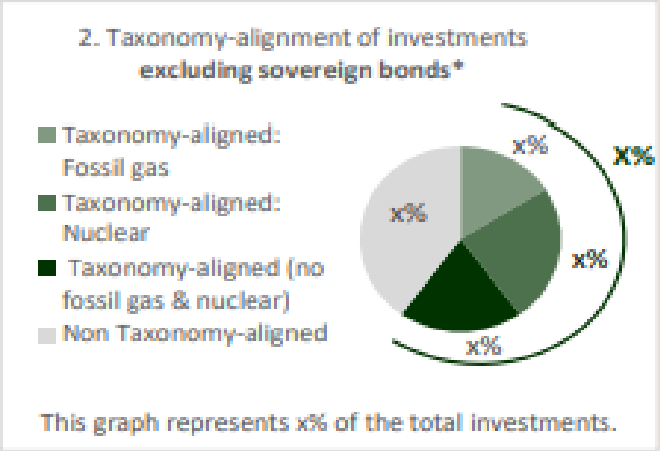

* *For the purpose of these graphs, 'sovereign bonds' consist of all sovereign exposures.*

(1) TR definíciós rendszere nincs befejezve!

- Jelenleg ismerjük a *„jelentős hozzájárulás”* (*„substantial contribution”*) és a *„nincs jelentős károkozás”* (*„do not significant harm”*, DNSH) fogalmát. A jövőbeli irány egyértelműbben szétválasztaná a *Jelentős Hozzájárulás*, *a* ***Jelentős Károkozás***, és a kettő közötti *Átmeneti Tevékenységek* kategóriáit. És lenne még egy negyedik kategória is, a *Nincs Jelentős Hatása* tevékenységeké.
- Gazdasági tevékenységek egyre szélesebb körben történő TR-azonosítása az első két környezeti cél (*éghajlat*) vonatkozásában, illetve a gazdasági tevékenységek szűrése a még hiányzó a még hiányzó négy környezeti „**E**” célra (*víz, körforgásos gazdaság, szennyezés és biodiverzitás*). (**2022**)
- Készül a definíciós rendszer az „**S**ocial” és „**G**overnment” vonatkozásokra (ESG).

2. SFDR (Közzétételi) rendelet

Befektetési termékekre vonatkozó hatállyal

(biztosítóknál IBIP termékek a PRIIPs definíció szerint).

Weboldal és ügyféltájékoztatási szabályok rögzítése a befektetések ESG besorolása kapcsán. 2021. márciustól L1 szerint elindult, **2023-tól** már nagyobb részletezettséggel az L2 szabályok szerint.
Adatok elérhetőségének problémája!

„*Világoszöld*" és „*sötétzöld*" termékek esetében részletes módon kell eleget tenni (új standardizált ügyféldokumentumok!). Non-ESG termékek esetében is van minimális tájékoztatási kötelezettség, figyelemfelhívás, hogy az adott termék nem veszi figyelembe ezeket a szempontokat. Ez fontos körülmény.

(2) Weboldal tájékoztatás

- Céges szintű közzététel
  - *fenntarthatósági politika* – 2021. március óta meg kell lennie;
  - *átvilágítási politika, a fenntarthatóság szempontjából káros indikátorok bemutatása (Principal Adverse Impact,* ***PAI****)* – 500 fős létszámhatár fölött tavaly június óta meg kell felelni az L1 szabálynak, 2023-tól pedig már a részletesebb L2 bemutatásnak is;
  - *javadalmazási politika* – 2021. március óta meg kell lennie
- **„világoszöld”** (SFDR8/TR6) és **„sötétzöld”** (SFDR9/TR5) termékekre vonatkozó specifikus weboldal tájékoztat

(2) PAI indikátorok bemutatása és monitorozása

- A befektetések kapcsán a fenntarthatóság szempontjából káros hatások értékelésére PAI (*Principal Adverse Impact*) indikátorokat kell publikálni (ld. DNSH kritérium).
- Ehhez 3 táblázatból 18 + 2 indikátor kötelezően alkalmazandó és továbbiak opcionálisan választhatóak. Ezek környezeti, társadalmi és vállaltirányítási vonatkozású mutatószámok.
- Publikálás **2023**-tól, de az **adatgyűjtés már 2022-ben indul**, legalább negyedéves rendszerességgel. Először csak 1 év bemutatása, majd ez felmegy 5 „évnyi" bemutatásra. Nem elég a bemutatás, magyarázat és monitorozás is szükséges („*explanation*", „*action planned*", „*action taken*").

Nagyobb tudatosságra szorít a befektetések kiválasztásánál.

(2) (Közvetlen) ügyféltájékoztatás

- Szerződéskötés előtt
- Szerződés tartama alatt folyamatosan (évente)

Világoszöld (SFDR8/TR6) és sötétzöld (SFDR9/TR5) termékek esetében részleteiben, de non-ESG termékek esetében is van minimális tájékoztatási kötelezettség (figyelemfelhívás, ld. korábban).

(2) **Új ügyféldokumentumok az SFDR elvárások szerint**			
	non-ESG	SFDR. 8 (világoszöld)	SFDR 9 (sötétzöld)
Szerződéskötés előtt	nincs speciális dokumentum, de van minimális tájékoztatási kötelezettség	szükség szerint „világoszöld” vagy „sötétzöld” sablon kitöltése	„sötétzöld” sablon kitöltése
Periodikus	nincs speciális dokumentum, de van minimális tájékoztatási kötelezettség	szükség szerint „világoszöld” vagy „sötétzöld” sablon kitöltése	„sötétzöld” sablon kitöltése
		Klasszikusnál → termékre **UL-nél** → érintett eszközalapokra (szerződéskötés előtt mindegyikre, periodikusnál csak, ami az ügyfélnél van)	

(2) Feladat a befektetések/termékek besorolása és az ennek megfelelő ügyféltájékoztatás

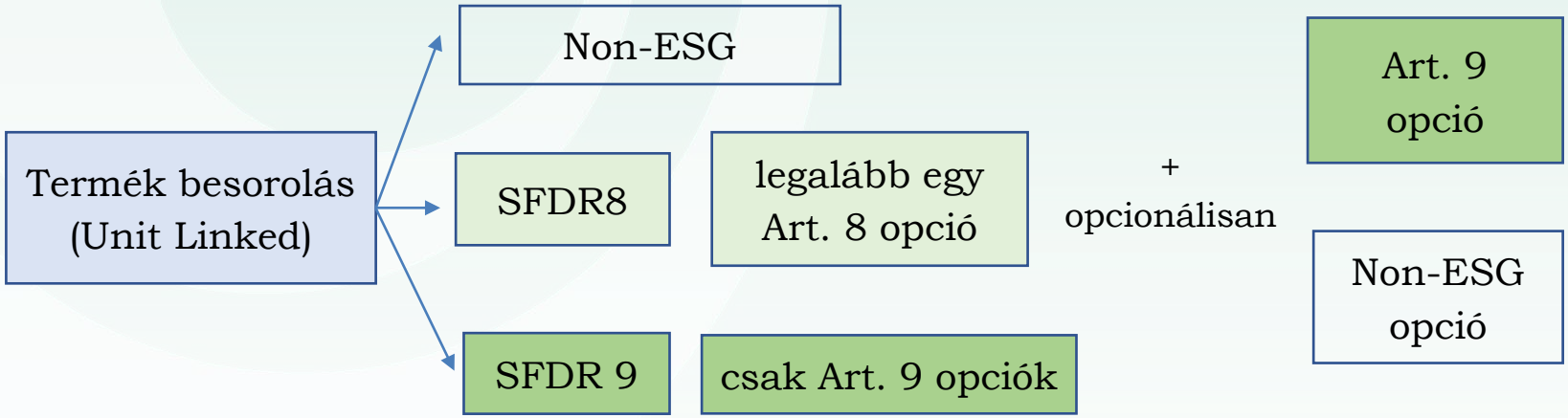

SFDR8 és SFDR9 terméken belül azonosítani kell a TR-igazodónak tekintett TR6 és TR 5 befektetéseket. Ezekhez eltérő tájékoztatási kötelezettség.

What investment strategy does this financial product follow? *[provide a description of the investment strategy and indicate how the strategy is implemented in the investment process on a continuous basis]*

The investment strategy guides investment decisions based on factors such as investment objectives and risk tolerance.

Good governance practices include sound management structures, employee relations, remuneration of staff and tax compliance.

- ***What are the binding elements of the investment strategy used to select the investments to attain each of the environmental or social characteristics promoted by this financial product?***
- ***What is the committed minimum rate to reduce the scope of the investments considered prior to the application of that investment strategy?*** *[include an indication of the rate, where there is a commitment to reduce the scope of investments by a minimum rate]*
- ***What is the policy to assess good governance practices of the investee companies?*** *[include a short description of the policy to assess good governance practices of the investee companies]*

What is the asset allocation planned for this financial product? *[include a narrative explanation of the investments of the financial product, including the minimum proportion of the investments of the financial product used to meet the environmental or social characteristics promoted by the financial product in accordance with the binding elements of the investment strategy, including the minimum proportion of sustainable investments of the financial product where that financial products commits to making sustainable investments, and the purpose of the remaining proportion of the investments, including a description of any minimum environmental or social safeguards]*

Asset allocation describes the share of investments in specific assets.

[include note only for financial products referred to in Article 6 of Regulation (EU) 2020/852
Taxonomy-aligned activities are expressed as a share of:
- **turnover** reflecting the share of revenue from green activities of investee companies
- **capital expenditure** (CapEx) showing the green investments made by investee companies, e.g. for a transition to a green economy.
- **operational expenditure** (OpEx) reflecting green operational activities of investee companies.

[Include only relevant boxes, remove irrelevant ones for the financial product]

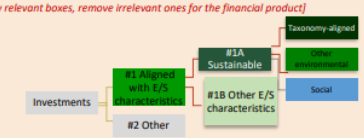

#1 Aligned with E/S characteristics includes the investments of the financial product used to attain the environmental or social characteristics promoted by the financial product.

#2Other includes the remaining investments of the financial product which are neither aligned with the environmental or social characteristics, nor are qualified as sustainable investments.

[include the note below where the financial product commits to making sustainable investments]
The category **#1 Aligned with E/S characteristics** covers:
- The sub-category **#1A Sustainable** covers sustainable investments with environmental or social objectives.
- The sub-category **#1B Other E/S characteristics** covers investments aligned with the environmental or social characteristics that do not qualify as sustainable investments.

- ***How does the use of derivatives attain the environmental or social characteristics promoted by the financial product?*** *[for financial products that use derivatives as defined in Article 2(1), point (29), of Regulation (EU) No 600/2014 to attain the environmental or social characteristics they promote, describe how the use of those derivatives meets those characteristics]*

3

Regulation (EU) 2020/852]
To comply with the EU Taxonomy, the criteria for **fossil gas** include limitations on emissions and switching to renewable power or low-carbon fuels by the end of 2035. For **nuclear energy**, the criteria include comprehensive safety and waste management rules.

Enabling activities directly enable other activities to make a substantial contribution to an environmental objective.

Transitional activities are activities for which low-carbon alternatives are not yet available and among others have greenhouse gas emission levels corresponding to the best performance.

[include note for financial products referred to in Article 6, first paragraph, of Regulation (EU) 2020/852 that invest in environmental economic activities that are not environmentally sustainable economic activities]

are sustainable investments with an environmental objective that **do not take into account the criteria** for environmentaly sustainable

To what minimum extent are sustainable investments with an environmental objective aligned with the EU Taxonomy? *[include a section for the financial products referred to in Article 6, first paragraph, of Regulation (EU) 2020/852 and include the graphical representation referred to in Article 15(1), point (a), of this Regulation, the description referred to in Article 15(1), point (b), of this Regulation, a clear explanation as referred to in Article 15(1), point (c), of this Regulation, a narrative explanation as referred to in Article 15(1), point (d), of this Regulation and the information referred to in Article 15(2) and (3) of this Regulation]*

- **Does the financial product invest in fossil gas and/or nuclear energy related activities that comply with the EU Taxonomy[1]?**

  Yes: *[specify below, and details in the graphs of the box]*

  In fossil gas In nuclear energy

  No

The two graphs below show in green the minimum percentage of investments that are aligned with the EU Taxonomy. As there is no appropriate methodology to determine the Taxonomy-alignment of sovereign bonds*, the first graph shows the Taxonomy alignment in relation to all the investments of the financial product including sovereign bonds, while the second graph shows the Taxonomy alignment only in relation to the investments of the financial product other than sovereign bonds.

[only include in the graphs the figures for Taxonomy aligned fossil gas and/or nuclear energy as well as the corresponding legend and the explanatory text in the left hand margin if the financial product makes investments in fossil gas and/or nuclear energy]

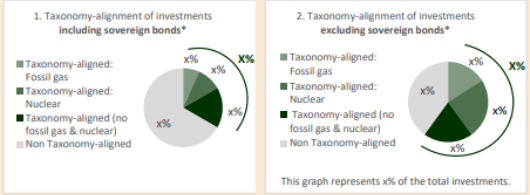

* *For the purpose of these graphs, 'sovereign bonds' consist of all sovereign exposures.*

- ***What is the minimum share of investments in transitional and enabling activities?*** *[include section for the financial products referred to in Article 6, first paragraph, of Regulation (EU) 2020/852]*

What is the minimum share of sustainable investments with an environmental objective that are not aligned with the EU Taxonomy? *[include section only for the financial products referred to in Article 6, first paragraph, of Regulation (EU) 2020/852 where the financial product invests in economic activities that are not environmentally sustainable*

[1] Fossil gas and/or nuclear related activities will only comply with the EU Taxonomy where they contribute to limiting climate change ("climate change mitigation") and do not significantly harm any EU Taxonomy objective - see explanatory note in the left hand margin. The full criteria for fossil gas and nuclear energy economic activities that comply with the EU Taxonomy are laid down in Commission Delegated Regulation (EU) 2022/1214.

4

Részlet az ügyféltájékoztatóból amit 2023-tól kell alkalmazni; „**világoszöld**" termék

3. NFRD - adathiány kezelését célozza

Nem-pénzügyi jelentések (NFRD) kibővítése ESG adatokkal (egyelőre még csak méret-függően).

„investee (befektetési célpont)" bemutatása

Biztosítónak (is), mint befektetési célpontnak milyen mértékben fenntartható a tevékenysége.

„zöld" KPI (*Key Performance Indicator*)

Non-life és befektetési vonatkozásokban egyaránt.

Emlékeztető…

- **TR-igazítható** (*TR-eligible*) és nem igazítható
- **TR-igazodó** (*TR-aligned*)és nem-igazodó

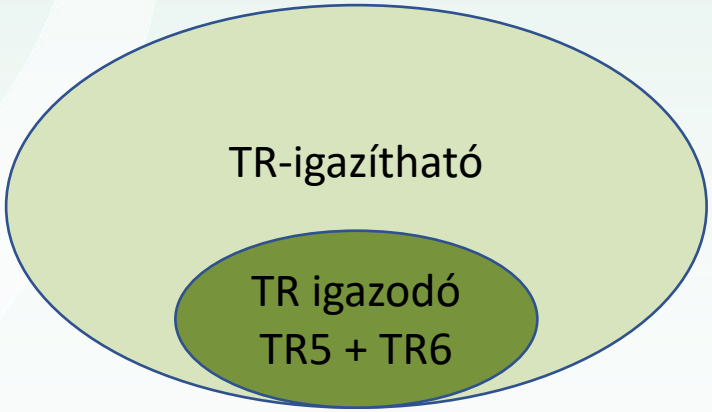

TR-igazítható, ahol megvan az elvi lehetősége, hogy az adott gazdasági tevékenység /befektetés a Taxonómia definíciói szerint fenntartható legyen, de nem biztos, hogy ténylegesen az is. TR-igazodó az, ahol a fenntarthatóság ténylegesen meg is valósul.

(3) Példa: non-life biztosítások

Melyek már besorolásra kerültek a Taxonómia rendelet második szintű szabályozásában – *ld. TR definíció 3. pontja a 9. slide-on*.

- Gyógyászati költségek térítésére vonatkozó biztosítások (*medical expenses*)
- Keresőképtelenségi biztosítás (*income protection*)
- Üzemi balesetbiztosítás (*workers' compensation*)
- Kötelező gépjármű felelősségbiztosítás (*motor vehicle liability*)
- Egyéb gépjárműbiztosítás (*other motor*)
- Tengeri, légi és szállítási biztosítás (*marine, aviation and transport*)
- Tűz- és egyéb vagyoni kár biztosítás (*fire and other damage to property*)
- Segítségnyújtás (*assistance*)

Mikor tekinthető úgy a nevesített non-life biztosítás, hogy hozzájárul az éghajlati környezeti célokhoz való alkalmazkodáshoz, tehát fenntartható?

A Taxonómiában nevesített 6 környezeti célból egyben érintett közvetlenül a biztosítás.

- Elvárások az éghajlati kockázatok modellezése és árazása kapcsán
- Elvárások a termékkialakítás kapcsán
- Innovatív biztosítási fedezeti megoldások
- Adatmegosztás elvárása
- Magas szintű szolgáltatás katasztrófa utáni helyzetben
- DNSH kritérium teljesítése

(3) 2022-2024. között még csökkentett adattartalom

Biztosítók esetében:

- összes eszközön belül ***TR-igazítható*** és nem igazítható kitettsége aránya;
- összes eszközön belül az állampapírok és derivatívák aránya;
- összes eszközön belül az NFRD jelentésre nem kötelezett cégekbe történő befektetések aránya;
- tevékenység általános bemutatása az ESG szempontok szerint;
- ***TR-igazítható*** és nem igazítható non-life biztosítási tevékenységek aránya

(3) 2024- től lényegesen bővített adattartalom

Biztosítók esetében:

- **Non-life KPI** - **TR-igazodó** *díjbevétel bemutatása különböző bontásokban*
- **Befektetési KPI** – **TR-igazodó** *befektetések bemutatása nagy részletezettséggel*

Biztosítási díj „leválogatásának” problémája és dilemmája.

4. IDD L2 módosítás

A fenntarthatóság szempontjainak beépítése az IDD folyamatokba is.

- POG szabályok → ***minden*** *termék vonatkozásában* (non-life is)
- **IBIP** termékek speciális IDD szabályai → *érdekellentétek kezelése, értékesítési folyamat; ügyfél alkalmasság és megfelelés felmérése keretében az ügyfél zöld preferenciáinak feltárása*

Alkalmazás: **2022. augusztus 2.** óta

(4) Tájékoztatási és tájékozódási szabályok

- A módosuló IDD szabályok nyomán **augusztus 2-től** konkrétan rá kell kérdezni, hogy az ügyfél az alábbi kategóriák közük egyet vagy többet belefoglal-e a befektetésébe, és ha igen milyen mértékeben:
  - *olyan termék, ami megfelel a Taxonómia rendelet fenntartható befektetés fogalmának (TR5),*
  - *olyan termék, ami megfelel a Közzétételi rendelet fenntartható befektetés fogalmának (SFDR9),*
  - *a termék figyelembe veszi-e a fenntarthatósági tényezőkre gyakorolt főbb káros hatásokat (PAI), mely esetben az ügyfél határozhatja meg a minőségi vagy mennyiségi elemeket.*

- **2023. január 1-től** pedig már alkalmazni kell a részletes „*világoszöld*” és „*sötétzöld*” sablonokat, melyeket az SFDR rendelet ír elő (ld. korábban).

(4) EIOPA iránymutatás

Készült egy EIOPA iránymutatás, mely pontosítja az elvárásokat az IDD módosítás kapcsán. Ilyen pl. a következő.

- A feltett kérdéseket „szövegkörnyezetbe kell helyezni”, el kell tudni magyarázni az ügyfélnek a kapcsolódó fogalmakat, azok különbségeit, olyan nyelven, amit megért.
- Ügyfél-alkalmassági felmérés sorrendje.
- Mi az eljárás akkor, ha az ügyfél bizonytalan a saját fenntarthatósági preferenciáit illetően, / vagy éppen nincs neki, / vagy ha van ilyen, de a biztosító nem tud megfelelő terméket kínálni stb.

5. SII módosítás

Nem csak a pénzügyi kockázatokat kell értékelni folyamatosan, hanem a fenntarthatósági kockázatokat is. Fenntarthatósági szempontokat be kell építeni a javadalmazási politikába, illetve a „prudens személy” alapelvbe is.

További készülő jogszabályok

- **EU Green Bond standard** - Opcionálisan alkalmazható EU szintű standard a kötvénykibocsátók számára.
- **EU ECO label** – Akár a biztosítási termék vonatkozásában.
- **ESAP** (*European Single Access Point*) – a céges ESG adatok központi elérhetőségét célozza (várhatóan 2024-től). Később a KID adatok is rákerülnek.
- **CSDDD** (*Corporate Sustainability Due Diligence* D*irective*) - Felelős vállalati magatartás előmozdítása a globális értékláncon keresztül.
- **CSRD** (*Corporate Sustainabiliy Reporting Directive*) - A jelenlegi NFRD szabályozás pontosítja és bővíti annak hatályát a fenntarthatósági jelentések vonatkozásában.
- **ESRS** (*European Sustainable Reporting Standards*) – A CSRD második szintű részletszabályai (több csomagban készül).

Kontakt

Magyar Biztosítók Szövetsége
1062. Budapest, Andrássy út 93.
www.mabisz.hu
Lencsés Katalin
katalin.lencses@mabisz.hu